

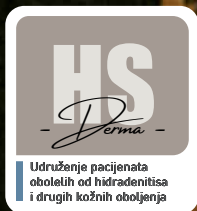
RASVETLI
PROBLEM **HS**

I DOGOVORI PLAN
LEČENJA SA
SVOJIM LEKAROM

Hidradenitis
Suppurativa

HS

se skriva u senci
UPALI SVETLO

 NOVARTIS

Nisi sam/a

 od **100**

**1 od 100 pacijenata
u Evropi boluje od
hidradentis suppurativa (HS).**

HS je hronično, rekurentno, zapaljensko oboljenje kože. Oboleli osećaju veliki fizički bol, suočavaju sa ogromnim emotivnim teretom koju ova bolest prouzrokuje, frustracijom i sramotom.

HS negativno utiče na mogućnost ostvarivanja partnerskih odnosa, emotivne veze, na planove i uživanje u svakodnevnim životnim aktivnostima. Informacije iz ove brošure Vam mogu pomoći da bolje razumete HS i pronađete put ka adekvatnom lečenju.

Sadržaj

O hidradentis suppurativa (HS)	4
Šta je HS (a šta nije)?	4
Znaci i simptomi.....	6
Uzroci i faktori rizika	8
Živeti sa HS	10
Kako HS može uticati na tebe.....	10
Terapijske opcije.....	17

Šta je HS?

Hidradenitis suppurativa (HS) je sistemsko inflamatorno oboljenje kože koje karakteriše prisustvo ponavljajućih bolnih čvorova, najčešće u pregibima kože bogatim znojnim žlezdama: pazuh, prepone, unutrašnjost butina, zadnjica i ispod grudi. Ti čvorovi mogu prerasti u čireve (ili apscese) koji mogu da cure i stvaraju ožiljke. Taj proces može biti jako bolan začarani krug.

HS nastaje zbog poremećaja u imunom sistemu. Imuni sistem postaje preterano aktivan što dovodi do jake upale celog organizma ali se simptomi ispoljavaju primarno na koži.

...a šta nije HS.

To nije osip, nije zarazno oboljenje i nije prouzrokovano lošom higijenom. Iako nije izlečivo, HS može da se drži pod kontrolom odgovarajućom terapijom.

Prosečno, prođe 10 godina od prvih simptoma do postavljanja dijagnoze, a pacijent poseti 4 različita doktora. Zato je važno da nakon pojave prvih simptoma što pre posetite dermatologa radi postavljanja dijagnoze i adekvatnog lečenja.

Znaci i simptomi HS

Postojanje čvorova i čireva koji su bolni i koji se nanovo vraćaju, može biti HS.

Karakteristično za HS je pojava tipičnih bolnih promena, čvorova i čireva, više od dva puta u toku šest meseci na najmanje jednom tipičnom mestu. Ovi čirevi mogu pući, izbacujući krv i gnoj neprijatnog mirisa. Tokom vremena, čvorovi se mogu međusobno povezati kanalima ispod kože, formirajući duboke i bolne tunele što vodi do stvaranja velikih ožiljaka na koži.

Simptomi HS mogu da liče na simptome drugih kožnih bolesti kao što su akne ili infekcija folikula dlake (urasla dlaka).

©DermNet NZ

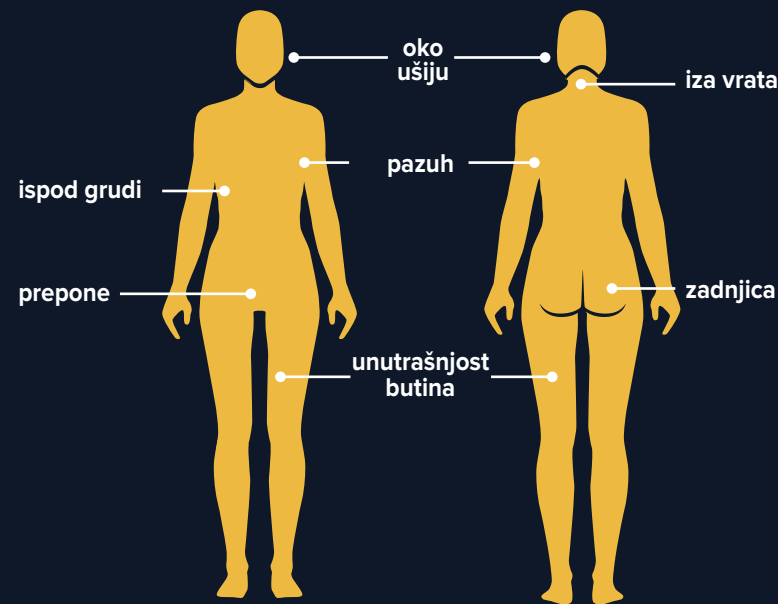

©Indian Journal of Dermatology, Venereology and Leprology

©DermNet NZ

Na kojim regijama najčešće nastaje HS

Čvorovi i čirevi mogu da nastanu na različitim delovima tela, ali najčešće na mestima gde koža dodiruje kožu ili odeću.

Oboleli od HS, često imaju pridružene bolesti u isto vreme kao što su:

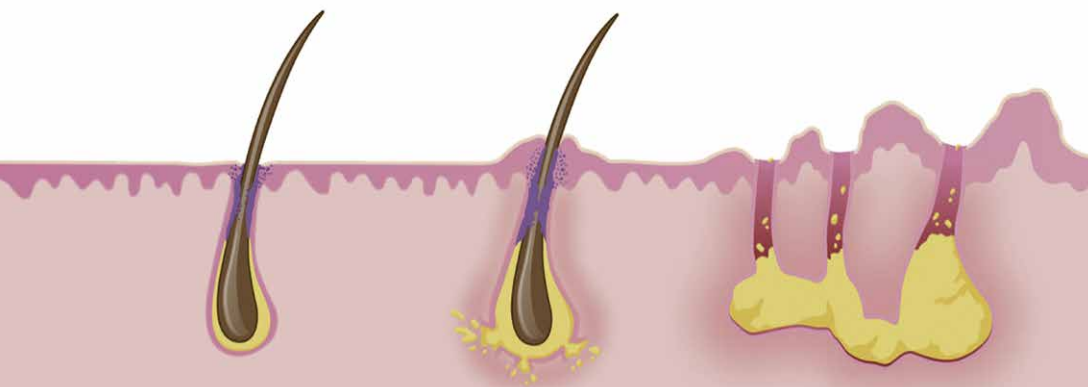
- Metabolički sindrom
- Depresija
- Aksijalni spondiloartritis
- Anksioznost
- Kronova bolest ili ulcerozni kolitis
- Sindrom policističnih jajnika

Ukoliko smatrate da bolujete od ove bolesti, vrlo je važno da se javite vašem lekaru za dalje preglede i terapiju.

Šta može biti uzrok HS?

Hidradenitis suppurativa (HS) je sistemsko inflamatorno oboljenje celog tela, ne samo kože, ali najčešće zahvata folikul dlake i znojne žlezde. Iako je tačan uzrok HS nepoznat, pretpostavlja se da preterana inflamacija nastaje na mestima trenja kože o kožu (ili odeću) prouzrokujući stvaranje čvorova i čireva (apscesa) koji mogu da pucaju, cure i ostavljaju ožiljke. To je fizički iscrpljujući i bolan proces koji je uzrokovan poremećajem imunskog sistema.

Pretpostavlja se da preterani imunski odgovor napada blokirane folikule dlake.

Inflamacija prouzrokuje blokiranje folikula dlake i njegovo širenje.

Začepljen i proširen folikul dlake može da pukne i formira bolne čvorove, noduse ili čireve (apscese).

Ovi čirevi mogu da cure izbacujući krv i gnoj, ali i da se povezuju potkožnim kanalima formirajući tunele i ožiljke.

Niste Vi krivi!

HS može biti nasledna bolest. Češća je kod žena. Faktori rizika za nastanak bolesti su gojaznost i pušenje.

HS najčešće nastaje nakon puberteta, obično nakon dvadesete godine, retko kad može početi u ranom pubertetu ili kasnim pedesetim godinama.

Žene
3x
više oboljevaju od HS.

od 100
1 od 100 ljudi u Evropi ima HS.

Do
40%
obolelih ima još nekog obolelog u porodici.

Promene u hormonskom statusu mogu učestvovati u razvoju HS i pogoršanju simptoma.

HS je češći kod žena sa sindromom policističnih jajnika (PCOS), stanje koje prouzrokuje hormonski disbalans. Neke žene imaju pogoršanje simptoma baš u vreme menstrualnog ciklusa.

Teško je opisati život sa Hidradenitis suppurativa.

Pre svega, HS je bolno stanje sa otvorenim ranama iz kojih curi krv ili gnoj i veoma neprijatnim osećajem pri dodiru same promene i odeće.

Razumevanje toka bolesti HS može vam biti od pomoći.

Klasifikacija težine bolesti (HS)

Na osnovu znakova i simptoma, HS može da se klasifikuje u 3 stadijuma. Ali čak i blagi do umereni simptomi mogu imati negativan uticaj na fizičko i mentalno zdravlje pacijenta kao i na kvalitet života.

Blagi oblik

Često se naziva *Hurley 1* stadijum. Ispoljava se u vidu jednog ili nekoliko izolovanih čvorova i čireva bez ožiljaka i tunela.

Umereni oblik

Često se naziva Hurley 2 stadijum. Ispoljava se u vidu nekoliko čireva sa kraćim tunelima i/ili ožiljcima.

Teški stadijum

Često se naziva Hurley 3 stadijum. Manifestuje se u vidu više dužih tunela koji se međusobno spajaju, sa čirevima i ožiljcima.

Kada se simptomi pojave prvi put, uobičajeno nakon puberteta, oni se pojavljuju godinama.

Simptomi HS mogu izgledati drugačije na tamnijoj koži.

Bolest se češće javlja kod osoba crne rase.

HS može prouzrokovati veliki stres

HS ne znači samo živeti sa bolom, oboleli se suočavaju sa emotivnim teretom koju ova bolest prouzrokuje, frustracijom i stidom. HS itekako utiče na partnerske odnose, planiranje i kvalitet života što vodi u socijalnu izopštenost, stigmatizaciju i depresiju.

HS može da dovede do:

- Osećanja da niste prihvaćeni
- Osećanja socijalne izopštenosti
- Depresije zbog izgleda Vaše kože
- Nedostatka samopouzdanja
- Zabrinutosti za seksualni život
- Gubitka radne sposobnosti i posledično gubitka prihoda

HS simptomi otežavaju obavljanje svakodnevni aktivnosti. Stanje stresa uzrokovano HS, može ugroziti Vaše mentalno, fizičko zdravlje i sposobnost da se brinete o sebi. Potražite podršku i kontaktirajte Vašeg lekara ukoliko primetite promene u raspoloženju.

"Kada sam otkrio da bolujem od HS, ćutao sam i krio, nadao se. Da sam samo ranije otišao dermatologu."

Kako možete da ublažite HS simptome?

Nošenje široke odeće koja će smanjiti znojenje i sprečiti dodatnu iritaciju bolnih nodusa i otvorenih rana.

Prestanak pušenja i smanjenje telesne težine mogu pomoći ublažavanju simptoma HS.

Izbegavanje korišćenja sušera za kupanje i abrazivnih sredstava jer mogu iritirati kožu. Ne cediti noduse i čirove. Izbegavanje brijanja zahvaćenih mesta ili primene krema za uklanjanje dlaka.

Vođenje dnevnika HS simptoma može pomoći u razumevanju kako bolest utiče na Vaš svakodnevni život i može biti od koristi prilikom razgovora sa dermatologom.

Rano prepoznavanje HS je jako važno

Rano lečenje može da spreči upalu i smanji rizik od stvaranja novih čireva, potkožnih tunela i ožiljaka. Dobro je sprečiti razbuktavanje novih promena. Rano lečenje može pomoći u kontroli bolesti i izbegavanju komplikacija.

Iako je HS neizlečiva bolest, danas postoje savremene terapijske opcije kojima bolest može uspešno da se drži pod kontrolom.

Prvi korak je poseta dermatologu

Ukoliko se obratite dermatologu koji ima iskustva u dijagnozi i lečenju HS, na pravom ste putu da dobijete odgovore na sva pitanja i pomoć koja vam je potrebna.

Reference:

1. Lee, Erika Yue et al. "What is hidradenitis suppurativa?." *Canadian family physician Medecin de famille canadien* vol. 63,2 (2017): 114-120.
2. Nguyen, T V et al. "Hidradenitis suppurativa: an update on epidemiology, phenotypes, diagnosis, pathogenesis, comorbidities and quality of life." *JEADV* vol. 35,1 (2021): 50-61.
3. Marzano, A V et al. "Evidence for a 'window of opportunity' in hidradenitis suppurativa treated with adalimumab: a retrospective, real-life multicentre cohort study." *The British journal of dermatology* vol. 184,1 (2021): 133-140.
4. Kelsey R et al. "Insights into hidradenitis suppurativa." *The Journal of allergy and clinical immunology* vol. 149,4 (2022): 1150-1161.
5. Snyder, Corey L et al. "Obstacles to Early Diagnosis and Treatment of Hidradenitis Suppurativa: Current Perspectives on Improving Clinical Management." *Clinical, cosmetic and investigational dermatology* vol. 16 1833-1841. 17 Jul. 2023,

HS terapijske opcije

Dermatolog će Vam verovatno propisati različite lekove u skladu sa stepenom ozbiljnosti Vaše bolesti. To mogu biti sledeći lekovi:

Antibiotici: Blagi simptomi mogu biti kontrolisani oralnim ili topikalnim (lokalnim) antibioticima.

Biološki lekovi: Koriste se za lečenje mnogih sistemskih inflamatornih bolesti kao što je HS. Aplikuju se subkutano ili u vidu infuzije.

Kreme i masti: Mogu se koristiti topikalni kortikosteroidi u vidu kreme ili masti.

NSAIL: Nesteroidni antiinflamatorni lekovi mogu privremeno ublažiti simptome HS uključujući i bol.

Hirurške procedure predstavljaju drugačiji način lečenja HS kod postojanja tunela i čireva (abscesa). Dostupni su različiti hirurški pristupi u zavisnosti od zahvaćenosti i ozbiljnosti Vašeg stanja. Nakon operacije, ožiljci se mogu pojaviti na drugoj lokalizaciji.

Preuzmite kontrolu nad HS:

Saznajte više o HS i terapijskim opcijama
Prepoznajte okidače za HS i promenite način života
Prihvatite podršku i savete

 NOVARTIS

Predstavništvo Novartis Pharma Services Inc.
Representative Office
Omladinskih brigada 90A
11070 Beograd, Srbija

